

Hantering av drönarincidenter

Vägledning om hur en incident med drönare kan hanteras.

1. Identifiera drönaren

- Lokalisera drönaren visuellt och observera din omgivning.
- Skriv ned iakttagelser. Var precis, men skilj på vad du tror och vad du vet:
 - Bär den på något? Verkar den filma?
 - Fokuserar den på en särskild plats?
 - Kan du avgöra varifrån den kom?

Tänk på att flygplan, helikoptrar eller stjärnor kan misstas för drönare, särskilt nattetid eller vid dålig sikt. Tänk också på hur du uppträder – det är möjligt att ditt agerande filmas från drönaren.

2. Bedöm situationen

- Är människor utsatta för omedelbar livsfara?
- Är det tillåtet att flyga i det aktuella luftrummet?
- Utgör drönaren ett hot på något sätt (se informationsruta)?
- Finns risk för personskada vid ett haveri? Drönare som faller från hög höjd kan orsaka allvarlig skada.
- Har människor eller egendom skadats?
- Utgör platsen ett känsligt eller viktigt objekt?

3. Agera

- Kontakta polisen vid misstanke om förestående, pågående eller genomfört brott. Ring 112 vid akuta ärenden, annars 114 14, eller lämna tips på polisen.se. Använd gärna MCF:s rapporteringsmall för drönarobservationer.
- Informera kollegor, säkerhetsavdelning, skyddsvakter eller ledning om du bedömer det relevant.

Det är sällan tillåtet att agera direkt mot drönaren. Här handlar det i stället oftast om passiva åtgärder, till exempel som att

- utrymma platsen om det finns risk för människors hälsa eller liv
- flytta skyddsvärden
- avbryta verksamhet på platsen.

Drönare kan nyttjas i olovliga syften, t.ex.

Underrättelse

Insamling av känsliga data, skapa detaljerade kartor.

Störning

Blockera, förhindra, skapa falsklarm, störa radio eller GPS.

Distraktion

Avleda säkerhetsresurser.

Cyberangrepp

Leverera skadlig kod eller utrustning, installera övervakningsutrustning.

Propaganda

Sprida desinformation, dokumentera och sprida känslig information.

Sabotage

Angripa utrustning eller byggnader.

Angrepp

Explosiver, farliga ämnen, skrämman.

4. Lokalisera fjärrpiloten

De flesta som flyger med drönare saknar fientlig avsikt men det är viktigt att lokalisera den som styr drönaren (fjärrpiloten). Denna person:

- uppehåller sig troligtvis i drönarens närhet
- står sannolikt vid en bra utsiktspunkt med fri sikt
- kan stå still eller gå omkring och vara omgiven av åskådare
- uppträder sannolikt annorlunda än sin omgivning
- kan använda mobiltelefon, surfplatta, laptop, sändare eller VR-glasögon.

Inled om möjligt en dialog med fjärrpiloten. Om det saknas en giltig eller trovärdig förklaring till aktiviteten:

- Be fjärrpiloten att landa och stänga av drönaren.
- Överväg att kontakta säkerhetsfunktion eller Polisen.

Uppmana alltid fjärrpiloten att landa drönaren om den flyger i otillåtet område eller om flygningen upplevs som farlig eller misstänkt, till exempel över folksamling eller nära säkerhetskänslig verksamhet.

5. Hantera drönaren

En drönare kan bära på farlig last. Om drönaren verkar bära på något farligt – rör den inte. Utrym platsen och tillkalla polis.

Om drönare inte verkar bära på något farligt:

- Stäng av drönaren och förvara den i en låda eller plastpåse. Tänk på att den kanske fortfarande spelar in.
- Försök att bevara drönaren i ursprungligt skick med tanke på bevisvärdet.
- Rör drönaren så lite som möjligt med tanke på eventuell teknisk undersökning.
- Låt drönarens batterier eller minneskort sitta kvar.

6. Dokumentera incidenten

- Dokumentera incidenten och utred behovet att föra statistik för framtida uppföljning.
- Här kan man med fördel använda MCF:s rapportmall, men det finns även andra mallar och principer att använda för detta, exempelvis Försvarmaktens 7S.

Om incidenten inneburit en flygsäkerhetsrisk bör den även rapporteras till Transportstyrelsen via följande formulär:
<https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/olyckor-och-tillbud/luftfartshandelser/rapportera-luftfartshandelse/>

Tänk alltid på din egen säkerhet

Gå inte in i en hotfull eller potentiellt farlig situation. Tillkalla polis om du misstänker brott.